

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

8 יוני 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 33268-09-19 טישלר נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

נוי טישלר
ע"י ב"כ עו"ד ליאור להב

התובע
(המבקש)

נגד

בנק דיסקונט לישראל בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד שרון לובצקי הס ועו"ד יניב הולצמן
ממשרד עו"ד עמית, פולק, מטלון ושות'

הנתבע
(המשיב)

פסק דין

1
2 1. מונחת בפני בקשה מוסכמת להסתלקות מבקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד המשיב, בהתאם
3 להוראות סעיף 16 לחוק התובענות הייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "החוק"), וכן בקשה
4 לדחיית תביעתו האישית של המבקש ללא צו להוצאות, תוך פסיקת גמול למבקש, על דרך
5 תשלום אגרת בית משפט בה נשא, ושכר טרחה לבאת כוחו.
6

העובדות הצריכות לעניין

7
8 2. ביום 12.9.2019 הגיש המבקש, תביעה כנגד המשיב כשלצידה בקשה לאשר ניהולה כתובענה
9 ייצוגית, במרכזן עמדה הטענה, כי המשיב מפר את החובה המוטלת עליו מכוח הוראת סעיף
10 2(א) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"ט-1981 (להלן: "חוק הבנקאות"), שעה שסירב
11 להפקיד כספים בחשבונו שמקורם במכירת מטבעות דיגיטליים מסוג ביטקוין שהחזיק.
12
13 3. הקבוצה אותה ביקש המבקש לייצג הינה "כל אדם שביקש להפקיד בבנק דיסקונט לישראל
14 בע"מ כספין שהתקבלו בידי ממומש מטבעות דיגיטליים ובנק דיסקונט לישראל בע"מ סירב
15 להפקיד בחשבונו כספים אלו, בשבע השנים שקדמו להגשת הבקשה."
16
17 4. המבקש העריך את נזקו האישי בסך של 10,000 ₪, ואת נזקי הקבוצה בכ- 66 מיליון ₪. המבקש
18 עתר, כי בית המשפט יחייב את המשיב ליתן השירות המבוקש לצד חיובו בפיצוי על הנזקים
19 הנתענים שנגרמו לו ולחברי הקבוצה אותה ביקש לייצג.
20

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

8 יוני 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 33268-09-19 טישלר נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

5. המשיב בתשובתו לבקשת האישור, חלק על המשיב הן עובדתית והן משפטית. בין היתר נטען כי יש לסלק התובענה ובקשת האישור שלצידה על הסף מאחר והתביעה נעדרת תשתית ראייתית ועובדתית וכי על פניו אין בנמצא קבוצה אחידה לה שאלות משותפות של דין ועובדה שניתן לבררן במסגרת תובענה ייצוגית וכי התביעה במהותה הינה תובענה כספית המבוססת על טענה של הימנעות מביצוע פעולה בנקאית בשל טעמי איסור הלבנת הון כאשר סעיף 24 לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס – 2000 מעניק למשיב הגנה מוחלטת מפני תובענה כספית שעניינה פעולה או מחדל מביצוע פעולה משיקולי איסור הלבנת הון.
6. המשיב הוסיף וטען כי שירותים בנקאיים לצורך ביצוע עסקאות בנכסים וירטואליים אינם בגדר שירות חיוני שאת נתינתם ביקש סעיף 2(א) לחוק הבנקאות להבטיח. בהתאם, נטען כי לא ניתן לקבוע כי המשיב הפר חובה לתת שירות לפי חוק הבנקאות וכי סירובו של הבנק לקבל כספים שמקורם בנכסים וירטואליים הינו סירוב סביר, לאור הסיכונים בסחר בנכסים וירטואליים ובפרט סיכונים הנוגעים להפרת חובותיו מכוח דיני איסור הלבנת הון, מימון טרור וסיכונים חוצי גבולות.
7. ביום 09.07.2020 הוגשה תגובת המבקש לתשובת המשיב.
8. בהמשך לדיון שהתקיים בפני ביום 15.2.21 ובהמלצת בית המשפט ניהלו הצדדים משא ומתן והגיעו להסכמות במסגרתן מבקשים הם, מבלי שאף צד מודה בטענות הצד שכנגד, כי בית המשפט יאשר את הסדר ההסתלקות, ויורה על דחיית תביעתו האישית של המבקש כנגד המשיב, ללא צו להוצאות וללא תשלום חלקה השני של אגרת בית המשפט.
9. במסגרת הסדר ההסתלקות עמדו הצדדים על הסיכון שלקח על עצמו המבקש בהגשת בקשה זו והעלאת המודעות לנושא קבלת כספים שמקורם בנכסים וירטואליים בבנק. ועוד עמדו על העבודה הרבה שהושקעה על ידי המבקש ובאי כוחו בהכנת הבקשה לרבות איתור מומחה והגשת חוות דעת מטעמו, כמו גם ניהול מו"מ עם המשיב לשם גיבוש הסכמה זו. בהתאם, עתרו הם לאשר גמול למבקש בדרך בה ישפה המשיב את המבקש בגובה אגרת בית משפט בה נשא. כמו כן, עתרו הם לאשר תשלום שכ"ט לב"כ המבקש בסך של 20,000 ₪ בתוספת מע"מ כדין, כנגד הצגת אישור מפטור מניכוי מס במקור ואישור על ניהול ספרים כדין של משרד ב"כ המבקש.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

8 יוני 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 33268-09-19 טישלר נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

10. אשר לחלקה השני של אגרת בית המשפט, עתרו הצדדים לפטור אותם מלשאת בתשלום זה, בהתאם להוראות תקנה 7(א)(4)(ב) לתקנות בית המשפט (אגרות) תשס"ז (להלן: "**תקנות האגרות**"). בהינתן השלב המקדמי בו גובשה הסכמה זו. לטענת הצדדים, יש מקום להורות על פטור, מלא או חלקי, נוכח השלב המקדמי בו מצוי ההליך, בטרם נשמעו הוכחות, ובאופן שיש בהסדר ההסתלקות כדי לחסוך בזמן שיפוטי יקר.

11. רשמתי בפניי הצהרת המבקש לויתור סופי על כל טענותיו כאמור בתביעה ובבקשת האישור כנגד המשיב ו/או מי מטעמו, וכן ההתחייבות המבקש ובאת כוחו שלא לפעול במישרין ו/או בעקיפין בכל הליך כנגד המשיב או מי מטעמו בקשר לעילות הנטענות בבסיס התביעה ובקשת האישור. כן רשמתי בפני כי הסכמת המשיב ניתנה לפני משורת הדין וכי המשיב עומד על טענותיו כפי שבאו בפני במסגרת תשובתו לבקשת האישור.

12. הצדדים ביקשו כי בית המשפט לא יעשה שימוש בסמכותו להורות על פרסום הודעה ומציאת תובע חלופי.

דין והכרעה

13. לאחר שעיינתי בבקשה, לרבות הסכמות הצדדים ובקשת ההסתלקות עצמה כמפורט לעיל, מצאתי לנכון לאשר את בקשת ההסתלקות, ותביעתו האישית של המבקש נדחת. בנסיבות העניין, לא מצאתי הצדקה להשתמש בסמכותי כדי לפעול לאיתור תובע חלופי, תוך פרסום הודעת ההסתלקות, כמתחייב מהוראות סעיף 16(ד)(1) לחוק, וזאת בהעדר תכלית להמשך ניהול ההליך.

14. אשר לפסיקת הגמול למבקש ושכה"ט לבא כוחו, נקבע בתיקון 10 לחוק, כי על בית המשפט להידרש לשני שיקולים: האחד, האם התובענה הראתה עילת תביעה לכאורה; והשני, התועלת שהביאה התובענה לחברי הקבוצה. בהקשר זה נקבע בע"א 8114/14 מרקיט מוצרי ייעול בע"מ נ' סונול ישראל בע"מ (פורסם בנבו, 05.08.2018), כי במקרים בהם לא מדובר בעילת סרק, ובקשת האישור מגלה עילת תביעה לכאורה והביאה תועלת לחברי הקבוצה, יש מקום לאשר גמול ושכר טרחה למבקש ובאי כוחו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

8 יוני 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 33268-09-19 טישלר נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

15. במקרה דנן, הגם שמתעורר ספק מסוים באשר לקיומה של עילת תביעה לכאורה בסוגיה מורכבת זו הרי שניתן לומר כי תובענה זו העלתה לסדר היום גם המודעות לסוגיה משפטית חשובה עליה נותנים היום, הרגולטורים הרלבנטיים, את הדעת. בכך ניתן לומר, כי הביאה תובענה זו תועלת לחברי הקבוצה. כן נתתי הדעת לכך שהסדר ההסתלקות אינו מהווה מעשה בית דין ואינו מונע מלקוח שנפגע לתבוע את המשיב.
16. בהינתן האמור, מצאתי לנכון לאשר את ההסתלקות ולפסוק גמול למבקש באופן בו ישפה אותו המשיב בשיעור האגרה בה נשא. התשלום יבוצע בתוך 30 יום מהיום.
- בהתאם, אני מאשרת תשלום שכה"ט לבא כוחו, בסך של 20,000 ₪ בתוספת מע"מ כדין, כנגד הצגת אישור מפטור מניכוי מס במקור ואישור על ניהול ספרים כדין של משרד ב"כ המבקש.
17. אשר לבקשת הפטור מתשלום חלקה השני של אגרת בית המשפט - לאחר שהפכתי בטענות הצדדים, סברתי כי זה המקרה בו ניתן לומר כי מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים הענקת פטור מחלקה השני של אגרת בית המשפט.
- ככלל, בית המשפט נעדר שיקול דעת בכל הנוגע לתשלומי אגרת בית המשפט, אשר חובת תשלומה מעוגנת במסגרת תקנה 2 לתקנות בתי משפט (אגרות) התש"ז-2007 (להלן: **"תקנות האגרות"**). ראו גם דברי כב' השופט עמית ברע"א 3640/15 Bio-Engineering Project נ' **מדינת ישראל - היועץ המשפטי לממשלה** (פורסם בנבו, 12.10.15), לפיהם: **"... ענייני אגרה והשבת אגרה, הינם עניינים טכניים שהוסדרו על ידי מחוקק המשנה באופן ברור על מנת ליצור וודאות אצל הצדדים. המקרים בהם זכאי בעל דין להשבת אגרה הם בגדר רשימה סגורה, ולמעט מקרים שבהם צוין במפורש, עניינים אלו אינם נתונים לשיקול דעתו של בית המשפט"**.
- תקנה 7א(4) לתקנות האגרות - כפי שהוספה לתקנות האגרות במסגרת תקנות בתי המשפט (אגרות) (תיקון), תשע"ח-2018 (להלן: **"תיקון 2018"**), קובעת מפורשות כי עם אישור הסדר ההסתלקות המבקש ישלם את חלקה השני של האגרה. אולם, בית המשפט רשאי להורות, כי המשיב ישלם את חלקה השני של האגרה וישפה את המבקש על סכום האגרה ששילם עבור החלק הראשון, או להורות על מתן פטור למבקש מתשלום החלק השני של האגרה "מטעמים מיוחדים שירשמו".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

8 יוני 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 33268-09-19 טישלר נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

דברי ההסבר לתיקון 2018 מלמדנו, כי סכומי האגרות בתובענות ייצוגיות נועדו הן לשם כיסוי
העלויות הגבוהות של הליך התובענות הייצוגיות, והן לשם הפחתת תביעות הסרק הרבות
המוגשות.

לדידי מקום בו מתקין התקנות נמנע מלקבוע תבחינים מפורשים על פיהם יוענק פטור ו/או
הנחה מתשלום אגרה כתוגמת הוראת סעיף 6 לתקנות האגרות ובהוראה כי ניתן
יהיה להעניק פטור או הנחה "רק מטעמים מיוחדים", אין בעצם העובדה כי הצדדים הגיעו
להסדר הסתלקות (או הסדר פשרה), בשלב מוקדם של ההליך, כדי להוות "טעם מיוחד"
המצדיק את מתן הפטור, הגם החיסכון בזמן שיפוטי. שיש בה כדי לחסוך זמן שיפוטי [ראו
למשל ת"צ (ת"א) 46331-03-19 **הילה דניאל נ' סלקום ישראל בע"מ** (פורסם בנבו, 18.3.2020);
ת"צ (ת"א) 61790-05-19 **פרימה נ' מגה קמעונאות בע"מ** (פורסם בנבו, 23.8.2020)].

לו סבר מחוקק המשנה, כי מדובר בטעם ראוי היה מונה זאת במסגרת רשימת הפטורים או
ההסדרים המיוחדים בתובענות אזרחיות, כפי שמעוגנים למשל בסעיף 6(ב) לתקנות האגרות,
המעניקים השבה של מרבית האגרה בהינתן הסדר פשרה או הסדר גישור בשלב מוקדם של
ההליך (בטרם התקיימה ישיבת קדם שלישית).

18. "טעם מיוחד" כשמו כן הוא, ונדרשות קיומן של נסיבות מיוחדות לשם הכרה בו, למשל כאשר
מדובר בשאלה פרשנית שבאה לראשונה לפתחו של בית המשפט במסגרת התובענה הייצוגית
ייתכן וניתן לראות בכך "טעם מיוחד" [ראו למשל ת"צ (ת"א) 15112-08-18 **מאור בשן נ' חברת
דואר ישראל בע"מ** (פורסם בנבו, 3.8.2020)], או כאשר הצדדים הסכימו כי המשיבה תישא
באגרה, אך המשיבה הינה גוף ציבורי שמצבו הכלכלי אינו איתן ועשתה מאמצים רבים לתקן
את המחדל והטלת האגרה תפגע באופן עקיף בציבור [ראו למשל ת"צ 40588-08-18 **איאד זייד
נ' עיריית אום אל פחם** (פורסם בנבו, 2.8.2020)].

19. בענייננו, המבקש בבקשתו ביקש לעורר דיון חשוב הנוגע להתנהלות הבנקים אל מול לקוחות
המבקשים לפדות מטבעות דיגיטליים לחשבון הבנק שלהם. המדובר בסוגייה פרשנית שלה
היבטים לכאן ולכאן ואף דיעות שונות הנשמעות בנדון, כאשר המחוקק עצמו טרם נתן דעתו
לנדון.
בהינתן האמור, ראיתי בכך טעם מיוחד המצדיק הענקת הפטור מחלקה השני של אגרת בית
המשפט.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

8 יוני 2021

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 33268-09-19 טישלר נ' בנק דיסקונט לישראל בעמ

סוף דבר

20. לאור כל האמור לעיל, בקשת ההסתלקות מתקבלת, מבלי להורות על מציאת תובע חלופי.

התביעה האישית של המבקש - נדחית.

בהמשך לכך, ראיתי לנכון לאשר גמול ושכ"ט בסכומים המפורטים לעיל.

המבקש פטור מלשלם את חלקה השני של האגרה.

בנסיבות ההסתלקות דנן, לא ראיתי לנכון לחייב הצדדים בפרסום ובמשלוח הודעה ליועץ

המשפטי לממשלה.

לצד זאת, אני מורה כי תועבר הודעה מתאימה לפנקס התובענות הייצוגיות.

ניתן היום, כ"ח סיוון תשפ"א, 08 יוני 2021, בהעדר הצדדים.

רחל ברקאי, שופטת בכירה

